

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1899, kl. 3 e. m.

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, med anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående bestämmelser i fråga om försäljning eller spridning af i lungshot afliden persons tillhörigheter.

Uti en inom Andra Kammaren till utskottet hänvisad motion, n:o 184, har herr Joh:s Nilsson i Sorröd föreslagit: »att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att Kongl. Maj:t täcktes, efter medicinalstyrelsens hörande, låta utarbete ett förslag om bestämmelser vid försäljning å auktion eller på annat sätt spridning af i lungshot afliden persons tillhörigheter, så att det helsovådliga härigenom undvikas och smittoämnen icke uppsåtligen spridas.»

Förra riksdagen väckte herr Joh:s Nilsson en motion (n:o 42) i liknande syfte, deri han dock hemställde om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förbud mot försäljning å auktion eller spridning å annat sätt af kläder, möbler m. m. efter i lungshot affidne personer, förrän fullständig desinfektion blifvit verkställd. Denna motion blef af utskottet, som varmt uppfattade motionens behjertansvärda syfte, afstyrkt hufvudsakligen på den grund, att utskottet ansåg att på många ställen, isynnerhet på landsbygden, tillräckliga förutsättningar sagnades, för att så detaljerade lagbestämmelser, som dem motionären åsyftade,

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 7 Häft. (N:o 8.)

skulle kunna tillämpas. Utskottet har visserligen ej funnit skäl frångå denna sin förra året uttalade åsigt, men i den motion, som nu föreligger, har motionären ej, såsom i sin förra motion, begärt något direkt förbud eller för öfrigt inlåtit sig på några detaljer, utan endast anhållit, att Kongl. Maj:t, efter medicinalstyrelsens hörande, ville låta utarbета ett *förslag* till bestämmelser för hvad i ifrågavarande hänseende skulle kunna göras. Enligt utskottets uppfattning är det i den nu afgifna motionen i första hand en utredning, som begäres. Att härutinnan gå motionärens önskan till mötes, anser utskottet så mycket mera skäligt, som utskottet måste ge motionären rätt deruti, att det vore önskligt att något måtte kunna göras, för att hämma det helsovådliga spridandet af i lungsot af lidne personers smittoförande qvarlätenskap. Vetenskapen har ock uttrönt att ett af de vanligaste sätt, på hvilket ifrågavarande sjukdom sprides är, att de lungtuberkulösa upphostningar, som ju innehålla tuberkelbaciller i riklig mängd, få intorka på kläder, möbler och andra föremål och sedan genom nötning blandas med dammet och med detta inandas i lungorna af förut friska personer, hvarigenom dessa blifva smittade. Från flera ställen inom vårt land ingå ock underrättelser, som tyckas tala för att tuberkulosen — säkerligen den mest mördande bland alla inom Sverige gängse sjukdomar — utbredes derigenom, att personer begagna kläder och andra effekter, som af lungsotspatienter blifvit förorenade. Utskottet, som icke förbisett, att tuberkelmittan äfven sprides på många andra sätt, såsom derigenom att förut friska personer inflytta i lägenheter, som af tuberkelsjuka blifvit nedsmittade, innan dessa lägenheter förut blifvit grundligt smittrenade, att förorenade effekter af ännu lefvande lungsotssjuka personer öfvergå i annans ego, att födoämnen, som innehålla tuberkelbaciller, förtäras, innan dessa genom tillräcklig upphettning blifvit dödade o. s. v., hade önskat, att äfven sådana orsaker till tuberkulosens spridning blifvit i motionen beaktade; men utskottet tror och hoppas dock, att, om Kongl. Maj:t kommer att taga den af motionären omnämnda saken i öfvervägande, Kongl. Maj:t ej lär låta utredningen stanna därvid, utan äfven låter utreda, på hvilka andra sätt tuberkulosens utbredning bäst skall kunna motarbetas. Att detta äfven är något, som varmt intresserar Riksdagen, har utskottet fått ett kraftigt bevis för; ty sedan motionären förra året väckte sin motion i liknande syfte och ärendet afgjorts i kammaren, har Riksdagen nemligen på enskilda motionärers initiativ anslagit 850,000 kronor till ett sanatorium för lungsotspatienter i södra delen af Sverige. Att Riksdagen på enskilda motionärers framställning beviljade ett så stort anslag, hade nog

sin grund deri, att svenska folket och ej minst dess representation lifligt behjertar, att hvad som *kan* göras också *bör* göras för att motarbeta en sjukdom, som endast inom vårt land årligen lägger i grafven mer än tolf tusen människor, och hvars ekonomiska skada lär kunna uppskattas till omkring trettio millioner kronor om året. Hans Maj:t Konungen hade förut till liknande sanatorier för mellersta och norra delarne af riket lemnat den stora jubileifonden. Att få till stånd en utredning, af hvilken torde kunna framgå hvad som skulle kunna göras för att hämma denna sjukdoms härjningar, torde därför enligt utskottets mening lifligt intressera båda statsmagterna.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet, det Andra Kammaren måtte för sin del besluta,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det täcktes Kongl. Maj:t låta utreda hvad som skulle kunna göras för att förhindra, att tuberkulos utbredes efter i sådan sjukdom afidne personer, derigenom att deras nedsmittade tillhörigheter spridas bland allmänheten; och att Kongl. Maj:t sedan till Riksdagen täcktes framlägga förslag till bestämmelser i nämnda syfte.

Stockholm den 3 mars 1899.

På utskottets vägnar:

E. A. ZOTTERMAN.
